

## EUROPA VOOR UILSKUIKENS

In *Forum*, het blad van werkgeversorganisatie VNO-NCW, liet Minister Brinkhorst weten dat we eigenlijk te dom zijn om op 1 juni over de Europese Grondwet te kunnen oordelen. Dom van Brinkhorst. De minachting voor de kiezer die hij tentoonspreidt is juist de reden dat Nederlandse kiezers politici verachten en dat ze op 1 juni 'Nee' zullen zeggen.

Ons 'nee' is vooral een 'nee' tegen de politiek, geen 'nee' tegen Europa. 58 procent stemt tegen uit protest tegen het kabinet Balkenende. 94 procent van de nee-stemmers vindt dat de Europese eenwording te snel gaat en dat we daar in het verleden te weinig over hebben mogen zeggen. We zijn ontevreden over de Euro en we vinden dat we teveel geld aan Europa moeten afdragen. Het zijn allemaal punten waar Nederlandse politici in het verleden onze belangen verkwanseld hebben. Ze krijgen nu de rekening daarvoor gepresenteerd. We zijn niet dom, maar dom gehouden. We zijn juist slim, we hadden er geen belang bij ons over Europa te informeren, want we hadden er niets over te zeggen.

Nu mogen we ons hart luchten. Het referendum gaat echter niet over het verleden, maar over de toekomst. Het gaat over de vraag of we willen dat Europa transparanter en democratischer wordt, zodat politici op hun handelen kunnen worden afgerekend, en dus niet meer zo snel fouten zullen maken. De Grondwet leidt tot een duidelijker bevoegdheidsverdeling tussen Brussel en Den Haag, waarbij Europa alleen in actie komt als Nederland het probleem niet zelf kan oplossen. De manier waarop Europese regels tot stand komen wordt transparanter en democratischer, en de controle door nationale parlementen beter. Wie kan daar nou tegen zijn?

Het 'project Europa' heeft een economische en een politieke dimensie. De economische kern is marktintegratie: een grotere markt werkt efficiënter, de prijzen zijn er lager, de welvaart hoger. De economische baten van Europa voor Nederland zijn substantieel, maar worden snel vergeten. Brinkhorst heeft gelijk, we weten weinig van Europa en we realiseren ons niet wat we er allemaal aan te danken hebben.

Deze week presenteerden NMa en OPTA hun jaarverslagen over 2004. Zonder Brussel zouden zij er niet geweest zijn. Het openbreken van de telecommarkt was een Europees

project: ieder land deed het alleen omdat ook de andere landen gedwongen waren het te doen. Tot 1998 hadden we in Nederland geen kartelwetgeving van betekenis, we liepen uit de pas en moesten daarom onze regels aanpassen. De baten? Volgens de NMa levert het toezicht op kartels en machtsposities elke Nederlander per jaar € 10 op. Tellen we het fusietoezicht erbij dan komen we op € 20. De baten van NMa en OPTA samen zijn € 40 per hoofd van de bevolking.

Het is maar een voorbeeld, maar zo zijn er vele. Dankzij Brussel is er nu één, geliberaliseerde, Europese luchtvaartmarkt. We vliegen nu voor de helft van de prijs, naar Turkije konden we zelfs voor € 10. Konden, want dankzij onze eigengereide luchtvaartinspectie mag Onur Air voorlopig hier niet meer landen. In Brussel en Londen mag dat wel, niet omdat de inspecties daar lakser zijn, maar omdat wij te strikt zijn. U kunt gerust met de *low cost carriers* vliegen, ze voldoen aan de internationale normen. Een automobilist die een paar keer bijna de snelheidslimiet overtreedt haalt je ook niet van de weg.

De economische voordelen van Europa zijn zo wijdverbreid dat we ze niet meer zien. De Grondwet betreft de politieke dimensie: meer transparantie, meer controle, grotere slagvaardigheid. Als we op 1 juni nee zeggen zullen we die voordelen voorlopig niet zien.

Eric van Damme

(Hoogleraar economie Center en directeur TILEC, het Tilburg Center for Law and Economics, Universiteit van Tilburg.)